

Terror a nyílt vizeken?

A Sea Shepherd Conservation Society tevékenysége

Jelige: BFK 117

2014.

Tartalomjegyzék:

A SEA SHEPHERD.....	4
ÖKOTERRORIZMUS - „A ZÖLD FENYEGETÉS”	5
A SEA SHEPHERD FELÉPÍTÉSÉRŐL.....	12
HARC A TENGEREKEN	16
A SEA SHEPHERD HELYZETE ÉS TEVÉKENYSÉGE A JOG TÜKRÉBEN	18
A JAPÁN OLDAL	30
A SEA SHEPHERD JÖVŐJE.....	31
BIBLIOGRÁFIA:	34

Bevezető

TDK dolgozatom a Sea Shepherd Conservation Society környezetvédő szervezet tevékenységére fókuszál. Ez a nemzetközi szervezet jogilag erősen vitatható módszerekkel harcol a világ tengerein bizonyos nemzetközi jogi egyezmények betartatásáért. A dolgozat elsősorban a legnagyobb ügyre, a szervezet és a japán bálnavadászok közötti ismételt konfliktusokra koncentrál, bár említés szintjén előkerülnek más atrocitások is. Dolgozatom célja egyrészt a tevékenységeik egyediségének bemutatása, illetve a szervezet kategorizálása a témában rendelkezésre álló szakirodalom segítségével, és eközben sorra veszi és megvizsgálja a Sea Shepherd-et ért vádak is. A kategorizálás során bemutatásra kerül az „ökoterrorizmus” területének újszerűsége és viszonylagos kiforratlansága, ami nehézkessé teszi a Sea Shepherd-et ért vádak értelmezését. A szervezet felépítésének bemutatása külön fejezetben kapott helyet, és a mélyebb, szélesebb látókörű megismerést szolgálva, a dolgozatba emeltem egy, a Sea Shepherd képviselőjével (általam) készített interjút (ennek teljes szövege a Bibliográfiában található meg), amelynek segítségével, a fejezet végére teljesebb képet kaphatunk a szervezet kiterjedtségéről és jelentőségéről. A dolgozat érintőlegesen tárgyalja a Sea Shepherd által alkalmazott taktikákat is. Dolgozatom magját az a jogi elemzés adja, amely először sorra veszi a japán bálnavadászat és a Sea Shepherd ügyét érintő és szabályozó nemzetközi egyezményeket, és országon belüli törvényeket. Külön elemzésre kerül a japán bálnavadászok, illetve a Sea Shepherd cselekedeteinek jogi alapja. Több más nemzetközi szervezet mellett kiemelkedőbben foglalkozom a Nemzetközi Bálnavadászati Bizottság (IWC) tevékenységével. Az ügy mind japán, mind a szervezet (és a vele szimpatizáló országok) nézőpontjából vizsgálat alá kerül, és a hatályos egyezményekeken kívül igyekeztem még olyan biztonságpolitikai és hatalmi indokokat is elemezni, amelyek szintén befolyásolják az ügy kimenetelét. A dolgozat zárásaként a Sea Shepherd tevékenységének egyfajta értékelése található, a tágabban vett környezetvédelem, és Földünk jövőjének szempontjából, egy lehetséges megoldástervezetet is röviden felvázolva. A dolgozat arra a kérdésre is igyekszik keresni a választ, hogy mi működhet rosszul, ha már egy civil szervezet akar nemzetközi egyezményeket erőszakkal betartatni, mindezzel reflektálva a környezetvédelemmel szemben tanúsított, kissé talán közönyös magatartásra is.

A Sea Shepherd

Bálnavadászhajók meglékelése és elsüllyesztése egy japán kikötőben, blokád alá vett izlandi halászkikötők, orvvadászhajók megcsáklyzása Costa Ricán. Ezen radikális, „környezetmentő” cselekedetekért egyetlen szervezet vállalja a felelősséget: a Sea Shepherd Conservation Society. Az aktivitások sokféleségét bemutatandó, még néhány apró szemelvény a szervezet kalandregénybe illő tevékenységéről¹ (a teljesség igénye nélkül): egy Sierra nevű spanyol bálnavadászhajó meglékelése 1979. júliusában (egy évvel később, a szervezet alapítója, Paul Watson eladja a történet megfilmesítési jogát a Warner Brothersnek, a befolyó pénzből pedig felszerel még egy hajót), 1981. júliusában Szibéria partjainál összetűzésbe keverednek a szovjet haditengerészettel, mikor megpróbálják megakadályozni a szürkebálnák illegális megszigonyozását, majd később az erre vonatkozó bizonyítékokat az USA Kongresszusa elé viszik. 1983. márciusában két hajóval blokád alá veszik St. John kikötőjét Új-Fundlandon, megakadályozva ezzel hogy a kanadai fókavadász hajók vadászatra indulhassanak. 2003. októberében két Sea Shepherd tag leleplező felvételeket készít a Taiji-ban (Japán) zajló delfinmészárlásról. Az eset alapján készített „The Cove” című dokumentumfilm² bejárja a világot, és 2010. Januárjában Academy Awards-ot (ismertebb nevén Oscar Díjat) nyer a legjobb dokumentumfilm kategóriájában. 2005. augusztusában a szervezet engedélyt kap egy környezetvédő központ létesítésére Galapagoson, és az adományokból befolyó pénzből egy olyan radarrendszert építenek ki, amellyel detektálhatók a térségben illegálisan halászó hajók. 2008-as bálnamentő akciójuk során a japán bálnavadászok, a japán partiőrség közreműködésével gyújtógránátokat dobnak a Stewe Irwin nevű Sea Shepherd hajó fedélzetére. Mikor ezek nem válnak be, tüzet nyitnak, Paul Watson kapitány megsebesül³(ez volt az első év, mikor az Animal Planet a Whale Wars sorozat keretében dokumentálta ezeket az eseményeket és le is adták a csatornán). Egy 2009-es eset még nagyobb publicitást kapott, mivel a stáb felvette, amint a Shonan Maru II. bálnavadászhajó kettészakítja a Sea Shepherd Ady Gil

¹ A szervezet múltbéli tevékenységeiről származó adatok a Sea Shepherd hivatalos honlapjának „Our History” almenüpontjából származnak (<http://www.seashepherd.org/who-we-are/our-history.html>)

² A film trailere elérhető az alábbi webcímen: <http://www.seashepherd.org/dolphins/video.html>)

³ Az Animal Planet trailere a sorozatról, amelyben mutatják a gránátos támadást megtekinthető a <http://animal.discovery.com/videos/whale-wars-the-whale-wars-trailer.html> URL címen.

nevű trimaránját, veszélyeztetve ezzel 6 ember életét a jeges vizeken. Szerencsére senki nem sebesült meg.⁴

Az 1972-es alapítású, washingtoni székhelyű szervezet jogilag erősen vitatható módszerekkel lép fel az általuk jogsértőnek ítélt tevékenységekkel szemben. Közéleti és politikai megítélésük is teljesen ambivalens: a japán kormány egyenesen kalózkodnak vagy terroristáknak titulálja őket, az ausztrál és az új-zélandi kormány támogatja a tevékenységüket. Néhány újságíró és akadémikus „ökoterroristának” bélyegzi őket, miközben nem egy hollywoodi sztár és amerikai üzletember tartozik (bőkezű) támogatóik közé. Tevékenységüket nem titkolják, elérhetőek minden nagyobb közösségi oldalon, van saját honlapjuk, sőt mi több, európai, amerikai, ázsiai és ausztráliai kirendeltségek foglalkoznak az új jelentkezőkkel és donorokkal. Sea Shepherd sejtek és képviselők majdnem minden fejlett országban találhatóak, függetlenül attól, hogy az adott államnak van-e összeköttetése a tengerekkel, vagy nincs.

Ökoterrorizmus - „a zöld fenyegetés”

A radikális környezetvédelemmel és az úgynevezett „ökoterrorizmussal” foglalkozó szakirodalom bővelkedik olyan tanulmányokban, amelyek a Sea Shepherd kategorizálásával foglalkoznak. Egyes kutatók egyértelműen a nemzetközi szabályozást megszegő, veszélyes bűnözőkként írják le, míg mások már jóval árnyaltabban közelítik meg a szervezet tevékenysége által felvetett problémát. G. Nagtzaam és P. Lentini szerzőpáros például egy teljes tanulmányt szentelt annak, hogy igyekezzen valahogy beosztályozni a szervezetet és tevékenységüket⁵. Bár mindenképp meg kell hajolnunk az akadémikusi alaposságuk előtt, a problémát nem sikerült maradéktalanul megoldaniuk. Véleményük szerint, a Sea Shepherd és tagjai nem minősíthetők terroristáknak, illetve terrorista szervezetnek, mivel tevékenységük nem a félelemkeltésre irányul, ráadásul nem használnak sem lőfegyvereket, sem robbanószert, nem törekednek emberélet kioltására, és nem akarnak semmilyen állami hatalmat megdönteni különböző ideológiai megfontolásokból. Nehezen besorolhatóak a radikális ökoterroristák közé, mivel ezek

⁴ Kristóf Veronika: Küzdelem a bálnákért, Submarine Búvármagazin, XI.évfolyam 2. szám, 40-41. oldal

⁵ Nagtzaam, G. – Lentini, P: Vigilantes on High Seas? The Sea Shepherds and Political Violence (Terrorism and Political Violence 20, no.1, 2008: 110-33)

ténylegesen olyan illegálisan működő szervezetek, amelyek emberéltre veszélyes terrorcselekményeket (robbantások, stb.) hajtanak végre. Az ilyen szervezeteknek nincs hivatalos website-juk, nem szerepelnek közösségi oldalakon, és nem hívják meg őket nemzetközi szervezetek üléseire sem, ahogyan az például a Sea Shepherd esetében történik.

A Sea Shepherd kategorizálása azért is nehézkes, mert különböző a „terrorizmus” és a „terrorcselekmény” definíciója országról-országra. Valahol a terrorcselekmények közé az ártatlan civilek elleni direkt támadások sorolják, van, ahol a tulajdon elleni támadás is annak minősíthető⁶. Újságírók, sőt mi több, kormányközlemények használják az „ökoterrorizmus” kifejezést, gyakran megfedkezve róla, hogy jelenleg csupán egyetlen országnak van kifejezetten az ökoterrorizmust körülhatároló definíciója. Ez természetesen az Egyesült Államok. 2005-ben éppen az FBI (Federal Bureau of Investigation) minősítette az ökoterrorizmust és állatok jogaiért harcoló mozgalmakat az elsőszámú „hazai” (domestical) terrorfenyegetésnek⁷. Néhány évvel előbb, 2002-ben, az FBI alkotott elsőként meghatározást specifikusan az ökoterrorizmus jelenségére: „Olyan erőszak, vagy erőszakkal való fenyegetés egy környezetvédelmi célok által mozgatott csoport által, amely ártatlan áldozatok, vagy tulajdon ellen irányul, környezetvédelmi vagy politikai célok kikényszerítése végett. [...]”⁸ Ez a definíció nem véletlenül jött létre éppen 2002-ben, hiszen az USA biztonságpolitikájának legmeghatározóbb eleme (és ellenségképe) 2001. szeptember 11. óta a nemzetközi terrorizmus volt, ugyanakkor szembe kellett nézniük néhány, még a nemzetközi terrorizmusnál is újabb kihívással⁹. Az egyik az **Animal**

⁶ Mint például az USA-ban.

⁷ John Lewis (FBI deputy assistant director and top official in charge of domestic terrorism): „The No.1. domestic terrorism threat is the eco-terrorism, animal-rights movement.” Megtalálható Henry Schuster: Domestic Terror, 2005; CNN c. cikkében: (<http://edition.cnn.com/2005/US/08/24/schuster.column/>)

⁸ The Threat of Eco-Terrorism: Hearing Before the House Resources Committee, Subcommittee on Forests, and Forest Health. (February 12, 2002) <http://www.fbi.gov/news/testimony/the-threat-of-eco-terrorism> (defining eco-terrorism) (a Szerző saját fordítása)

⁹ Meg kell említeni, hogy az USA számára ekkor már nem voltak ismeretlenek a belföldi eredetű terrorfenyegetések, elég, ha csak a Második Világháború után megjelenő szélsőjobboldali bandákat, vagy a kilencvenes évek radikális szélsőbaloldali csoportosulásait említjük. Ilyen csoportok eredetileg Európában szerveződtek (Pl. Red Army Fraction, Baader-Meinhof csoport), majd hagyományaik lassan átszivárogtak a tengerentúlra is. Ezek a szervezetek azonban kizárólag politikai célokkal rendelkeztek, a harcos természetvédelem és az ehhez köthető, eddigiektől eltérő (nagy részt nem politikai) célpontok újdonságot jelentettek.

Liberation Front (röviden ALF), a másik pedig az **Earth Liberation Front** (ELF) tevékenysége. A definíciót tartalmazó „testimonial”-ban fel vannak sorolva ezen két szervezet által az USA területén elkövetett bűncselekmények legsúlyosabbjai. Robbantások, csőbombás támadások, és egyéb agresszív cselekedetek szerepelnek a listán. Az ökoterroristának bélyegzett csoportosulások mintegy 43 millió dollárnyi kárt okoztak 1996 és 2002 között, az ALF/ELF számlájára pedig mintegy 600 bűncselekmény volt írható.¹⁰ A Nagtzaam-Lentini szerzőpáros ökoterrorizmus definícióját némiképp érvénytelenítve, ezek a hivatalosan is terroristáknak minősített csoportok is könnyedén elérhetőek az interneten, szerveznek találkozót más környezetvédő szervezetekkel, és egyáltalán nem bujkálnak, vagy konspirálnak titokban, ahogyan azt egy „hagyományos” terrorszervezettől elvárnánk. Az USA tehát saját, belső határait fenyegető problémák miatt alkotta meg ezen definícióját, illetve négy évvel később az „**Animal Enterprise Terrorism Act of 2006**”-et (AETA). Ez a törvény már külön szankcionálta az olyan, vállalatok ellen irányuló támadásokat, amelyek fő gazdasági tevékenységi köre az állatokhoz kapcsolódik („animal enterprises”). Különböző súlyú letöltendő börtönbüntetés szabható ki ez alapján az egyes támadásokat végrehajtókra és kitervelőkre, attól függően, hogy a támadásban történt-e személyi sérülés és/vagy halál, illetve hogy mekkora a keletkezett anyagi kár¹¹. Tény, hogy az FBI ökoterrorizmus meghatározásába a Sea Shepherd akciói tökéletesen beleilleszthetőek, azonban ez a definíció egy olyan törvény születését készítette elő, amely belső fenyegetésre kívánt reagálni.

Alana Preston egy tanulmányában¹² már egyértelműen ökoterrorista csoportosulásként kezeli a szervezetet, és külön foglalkozik a kérdéssel, hogy miért esik a Sea Shepherd ebbe a kategóriába. Szerinte az ökoterroristák, mint ahogyan a Sea Shepherd is tagjai is, nagy általánosságban politikai vagy ideológia motivációkkal rendelkeznek, ráadásul a szervezet taktikái speciálisan arra lettek kifejlesztve, hogy a japán bálnavadászokat zaklassák, valamint hogy gazdasági és fizikai kárt okozzanak a tulajdonban és az emberekben. Preston nem az FBI definícióját használja, hanem egy másik tanulmány idevágó megjegyzését, amely szerint az ökoterrorizmus: „Minden olyan

¹⁰ u.i.

¹¹ S. 3880 (109th) Animal Enterprise Terrorism Act; a teljes szöveg elérhető a <https://www.govtrack.us/congress/bills/109/s3880/text> URL címen.

¹² Preston, A.: Eco-Terrorism in the Southern Ocean: A Dangerous Byproduct of the Tangled Web of International Whaling Conventions and Treaties; Whitter Law Review, Vol. 34; Issue 1. (Fall, 2012.) 117-140.

bűncselekmény, amit a Természet megmentésének nevében követnek el.¹³ Ez a definíció kétségtelenül „frappánsabbnak” tűnik az amerikai kormányzati megfelelőjénél, véleményem szerint azonban amennyivel rövidebb, annyival jobban ki van sarkítva: hiszen nem pusztán jogi, de morális szempontból is feltehető a kérdés, hogy bűncselekménynek minősülhet-e olyan cselekedet, amely a természet megóvását célozza, mondjuk az „eljövendő generációk” számára? Ez a fajta megközelítés túlságosan általánosnak is tűnik, mivel egy kalap alá veszi a tulajdon (pl.: bálnavadász hajó) megrongálását, illetve a személyek ellen elkövetett erőszakos cselekedeteket, amelyek egyetlen bíróság előtt sem azonos súlyúak. Ugyanakkor Preston azon kijelentése is támadható, miszerint a Sea Sheperd taktikái közvetlenül személyek ellen (is) irányulnak, mivel a szervezet akcióiban mindeddig senki sem sérült meg (a bálnavadászok oldaláról legalábbis).

Az eddig említett tanulmányokban is sűrűn hivatkozott Joseph Elliot Roeschke mindkét (mind a Sea Shepherd, mind az őt támadó országok, tehát főleg Japán) oldalról megvizsgálja a felmerülő vádak és hivatkozási alapokat¹⁴. Szerinte a Sea Shepherd esetében a következő vádak kerülnek elő: az „ökoterrorizmus” illetve a „kalózkodás”. Mivel azok a környezetvédők, akik nyílt vízen folytatják tevékenységüket, az **UNCLOS** (United Nations Conventions on the Law of the Sea) hatálya alá esnek, ezért érdemes megvizsgálni a kalózkodás definícióját, majd vonatkoztatni azt a Sea Shepherd-re. Kalózkodásnak minősül tehát: „Minden olyan jogellenes erőszak, birtokba vétel, vagy bármilyen pusztítás, amely a nyílt vizeken, önös érdekből történik egy magánhajó, vagy légi jármű legénysége vagy utasai által, egy másik hajó, légi jármű, a járművön tartozkodó személyek vagy tulajdon ellen.”¹⁵ A kalózkodás vádjával először a japán kormány állt elő (csakúgy, mint az ökoterrorizmussal), mivel ez az az állam, amely a Sea Shepherd akciói miatt a legnagyobb anyagi kárt szenvedte el (természetesen a bálnavadászat megakadályozására tett kísérletek során). Ezeknek a vádaknak még akár lehetne is annyi megalapozottságuk, hogy nemzetközi bíróság elé lehetne vitetni a Sea Shepherd-et, a japán kormány azonban mégsem teszi. A „kalózkodás” definíciójában szerepel a „jogellenes erőszak”, és ahogyan azt később látni fogjuk, korántsem biztos, hogy a szervezet akciói

¹³ Walker, A.: A Field of Failed Dreams: Problems Passing an Effective Eco-Terrorism Legislation; Villanova Environmental Law Journal 18; 2007. 99-119

¹⁴ Roeschke, J.E.: Eco-Terrorism and Piracy on the High Seas: Japanese Whaling and the Rights of Private Groups to Enforce International Conservation Law in Neutral Waters; Villanova Environmental Law Journal vol. 20. Issue 6. (2009.)

¹⁵ UNCLOS, Article 101: Definiton of Piracy (1982.) (a Szerző fordítása)

jogellenesnek minősülnek. Ugyanígy megtalálható az „önös érdekből” kifejezés is, amely bajosan állítható a Sea Shepherd tagokról. Az ökoterrorizmus és terrorizmus szavakat, szintén Roeschke rendkívül találó megfogalmazása szerint, azért hangoztathatják, hogy az USA „terrorizmus” kifejezésre felébredő pavlovi reflexét kihasználják¹⁶. A japán kormány, talán attól való félelmében, hogy egy nemzetközi bíróság esetlegesen az ő bálnavadászatukat találná jogellenesnek a vizsgálat során, óvakodnak hivatalos fórum elé vinni az ügyet.

Az biztosan megállapítható, hogy a Sea Shepherd cselekvéseit nem anyagi vagy egyéb, alantas indokból követi el, tehát nem önérdékből, ami rögtön más színezetet kap, ráadásul van jogi hivatkozási alapjuk a cselekedeteik alátámasztására, így jogilag sem egyszerű a helyzetük (főként mivel a cselekedetek fő része nemzetközi szintén történik, nem tagállamon). Az igazsághoz valószínűleg akkor járunk legközelebb, ha a tengerek Robin Hoodjaiként tevékenykedő, az illegalitás határán egyensúlyozó szervezetet képzelünk el, amely egy szintén jogellenesnek tűnő tevékenység ellen lép fel. Hogy ez ökoterrorizmusnak minősül-e? Megfelelő, nemzetközileg elfogadott definíciók nélkül nehéz megmondani. Érdekes megvizsgálnunk, hogy a szervezet miként definiálja saját magát. Kiáltványuk szerint:

„Nemzetközi, non-profit, tengeri élővilágot védő szervezet. Célunk az, hogy véget vessünk a természetes környezet megsemmisítésének, az élővilág lemeszárlásának a világ óceánjaiban annak érdekében, hogy megőrizzük és megvédjük az ökosztisztémát és a fajok sokféleségét. A Sea Shepherd innovatív direkt taktikákat használ a nyomozásra, dokumentálásra és a közbe lépésre amennyiben szükséges, hogy felfedjék és konfrontálják az illegális tevékenységeket a tengeren. A sérülékeny óceáni ökoszisztéma és biodiverzitás egyensúlyának őreként a Sea Sheperd biztosítja a fajok túlélését az elkövetkező generációk számára.”¹⁷

Eltérően más, non-profit környezetvédő szervezetektől, amilyen például a Greenpeace, ez a kiáltvány (illetve „Mission Statement”) „felhatalmazza” a szervezetet

¹⁶ Lsd.: 12.hivatkozás

¹⁷ A Mission Statement eredeti (angol nyelvű) változata elérhető a Sea Shepherd honlapján a „Who we are” almenüpontban: <http://www.seashepherd.org/who-we-are/> . (saját fordítás)

beavatkozásra. A Mission Statement-et felhasználva, a szervezet másképp is besorolható. Mivel saját magukat „nemzetközi, non-profit” szervezetként írják le, ezért csakúgy mint a Greenpeace, a Sea Shepherd is beilleszthető az NGO-k (non-governmental organization – nem-kormányközi szervezet) nagyon tág keretei közé. A továbbiakban a Sea Shepherd-et mint (igen radikális) NGO-t fogom kezelni, ugyanis legalitásától vagy illegalitásától függetlenül ez egy olyan kategória, amelybe a szervezet egészen biztosan beletartozik. Mindezt azon megfontolások alapján teszem, hogy a nemzetközi NGO-k ismertetői közé tartozik, hogy nem profitorientáltak, tényleges tevékenységet folytatnak legalább két állam területén, és tényleges székhelyük az egyik részes állam területén van.¹⁸ Ezen kívül elmondható, hogy általában (csakúgy mint az összes civil szervezet) függetlenek a kormányzattól, spontán magán, vagy vegyes kezdeményezésűek (de a kormányzat az alapításban nem vesz részt), különböző állampolgárságú, természetes vagy jogi személyeket, esetleg köztisztviselőket tömörítenek. A tevékenységeket önkéntesek végzik, a fizetett alkalmazottak száma csekély, és a humanitárius, szociális, fejlesztési, környezetvédelmi vagy emberi jogi területeken működnek¹⁹.

Külön érdekesség, hogy a Sea Shepherd-et tulajdonképpen a Greenpeace „miatt” hozták létre: alapítója, **(Captain) Paul Watson** a Greenpeace egyik alapítótagja is volt egyben. Watson erről a következőképpen nyilatkozott: „Azért hagytam ott őket, mert csak tanúskodni és tiltakozni akartak. Én nem akartam tiltakozni többé. A létező nemzetközi törvényeket, szabályokat és egyezményeket akartam betartatni. (...) a környezetvédő mozgalom Avon-tanácsadó hölgyeinek neveztem őket, és ezt soha nem bocsátották meg nekem.”²⁰ Watson kapitány gyakorlatilag önbíráskodásról beszél (tehát úgy betartatni törvényeket és erőszakot alkalmazni, hogy bár erre van jogalap, hivatalos felhatalmazás vagy jogosítvány nincs rá).

Akárhogy is, a Sea Shepherd élete elválaszthatatlan Paul Watson „kapitányétól”, aki az alapítás óta eltelt években szinte mítikus hőssé nőtte ki magát a Sea Shepherd-tagok és más környezetvédők szemében. Velős közleményeit és gondolatait a

¹⁸ 1986. évi ET egyezmény alapján (A nem kormányzati szervezetek jogi személyének elismeréséről - European Convention of the legal personality of international non-governmental organizations).

¹⁹ Blahó, A- Prandler, Á.: Nemzetközi Szervezetek és Intézményeik; Aula Kiadó, 2001. XVIII. Fejezet (Nem kormányzati nemzetközi szervezetek),

²⁰ Peter Heller: A bálnák megmentője, Megjelent a Lehetetlen Helyek csábítása című kötetben, Geographia Kiadó, 2010.

környezetvédelemről és az éppen zajló „missziókról” gyakran nívós lapok is leközlnek. Tudatosan vagy sem, Paul Watson kapitány azonosult egyfajta próféta szereppel: ő az az ember aki nem csak beszél, de tesz is a környezetért. Ez így persze nagyon szép, de a módszereiről már megoszlanak a vélemények.

Ha már velős közleményekről esett szó, érdemes megfigyelni (jogilag és a teljes kép szempontjából is), hogy a szervezet tudatosan épít az ambivalenciára. Lobogójuknak (és logójuknak is) fekete alapon halálfejes zászlót választottak, alatta keresztbetéve egy juhászbót és Poszeidon szigonya. Nyilvánvaló utalás a kalózkodásra, illetve a kalóz életmód valamilyen kifacsart értelmezése is megjelenik – olyan, a társadalom peremén élő emberekre való reflektálás, akik (történelmileg eléggé megkérdőjelezhető), kissé talán anakronisztikus romantikája a mai napig aktív részét képezi egyes szubkultúráknak. A kalózlóbogó használata egyébként a tengerjogba ütköző cselekedetnek minősül – bár erre a hajók legénysége valószínűleg úgy válaszolna, hogy ők csupán egy bejegyzett, nemzetközi szervezet lobogóját tüzték ki. A szervezet az akciókat már legalább fél évvel azok elindulása előtt elkezdi hirdetni, minden platformot felhasználva a „toborzásra”. Ők ezeket misszióknak nevezik, és gyakran hozzáillesztik az „Operation” kifejezést (pl.: Operation: Zero-Tolerance) hasonlóan ahhoz, ahogyan az angolszász katonai egységeknél szokás a küldetéseknek fedőnevet adni. Hivatalos weboldaluk is fekete, katonás designnal lett elkészítve. A szervezet aktívan igyekszik tudatosítani a tényt: háborúban állnak. Amennyiben megvizsgáljuk tevékenységüket, például az antarktiszi bálnarezervátum területén, a kijelentés nem is tűnik valóságtól elrugaszkodottnak – a Sea Shepherd valóban háborút vív a japán bálnavadászokkal, és hajóikat valamint saját magukat használják fegyverként. Beavatkozás alatt a „törvénytelen tettekre felhasznált eszközök” tönkretételét kell érteni. Ide tartozik a hajók meglékelése a kikötőkben, a feldolgozóhajók hajócsavarjának megakasztása, és az általuk illegálisnak minősített munka akadályozása. Ezidáig a Sea Shepherd akcióiban nem sérült meg komolyabban senki (sem a legénység, sem mások). Ezekkel az eszközökkel zajlik a média által „bálnaháborúnak” (Whale Wars) keresztelt, minden vadászszезonban ismétlődő összeütközéssorozat a Sea Shepherd és a japán bálnavadászok között.

A Sea Shepherd felépítéséről

Ha minden évben van háború, akkor minden évben van költség is. Több hónapos missziók, a regionális kirendeltségek, és nem utolsósorban felszerelés, üzemanyag és a hajók. Kézenfekvő a kérdés: mégis miből finanszírozza a szervezet a tevékenységét? Jelenleg a rendelkezésére álló, „Neptun hadiflotta” (a Sea Shepherd saját elnevezése) hat nagyobb, 100 láb feletti acélhajóból áll. A kisebb motorcsónakok, jetskik és helikopterek számáról a szervezet nem közöl külön adatokat – bár közelítő becslés szerint mindegyik nagyobb hajóhoz tartozhat legalább három ú.n. Zodiac (a legjobb minőségű merevpadlós, motoros gumicsónak) valamint rendelkeznek összesen két kisebb helikopterrel. Ez óvatos becslés szerint is egy körülbelül 26 járműből álló flottát jelent, amelyeknek engedély, minimum félévenkénti karbantartás, rengeteg üzemanyag, fedélzeti felszerelés, és nem utolsósorban kikötői bérlet kell, ahol a hajókon két misszió között elvégzik a szükséges javításokat. A Sea Shepherd pénzügyileg stabil lábakon állhat, ha ezt mind képesek fizetni, évről-évre. Finanszírozásuk a tagok és donorok adományaiból tevődik össze – bár ez még mindig nem az igazi magyarázat.

A Sea Shepherd másik különlegessége ugyanis, hogy tankönyvbe illő hatékonysággal használják a tömegmédiát. Paul Watson kapitányt egy Peter Heller nevű újságíró egyszer „médiaörülként”²¹ jellemezte. Bármilyen történik az éppen aktuális misszió során, a hír azonnal felbukkan az összes nagyobb közösségi portálon, az internet összeköttetés állandó, még az Antarktisz közepén is. Nem egyszer fordult elő, hogy Watsont a tenger közepéről kapcsolták be egy vitaműsorba, így egyszerre két helyen kampányolhatott a bálnák, fókák és egyéb veszélyeztetett tengeri állatok védelmében. A kapitány Facebook oldalát a dolgozat írásának időpontjában több, mint 258.000-en követik. A Sea Shepherd tehát ezen fórumokat kihasználva osztja meg gyakran nyers hangvételű, velős közleményeit a környezetvédelemről, és az éppen zajló akciókról. Nem tűnnek titkolózónak, és nem feltétlen a szimpátia elérése a céljuk, hanem a hírverés és a média figyelmének felkeltése – ez általában mindig sikerül. A legjobb taktika a Sea Shepherd akadályozására és ellehetetlenítésére valószínűleg a médiamegjelenések tiltása és különböző kormányhivatalok közleményeinek beszüntetése lenne, mivel a figyelem hiánya

²¹ Lsd: Peter Heller: A bálnák megmentője

egyben a pénz hiányát is jelentené a szervezet számára, ami pár hónapon belül anyagi csődhöz vezetne. Természetesen az állandóan folyó kampány és médiatevékenységnek köszönhetően sikerül rengeteg támogatót szerezniük. A szponzoraik között nem egy híres színész, közéleti személyiség és üzletember akad, a szervezet a legnagyobb támogatóit pedig azzal tiszteli meg, hogy hajóit róluk nevezik el. A közéleti személyiségekkel való kapcsolat létfontosságú a szervezet számára, hiszen ők jelentik a legrövidebb utat a szélesebb közönség felé, akik a sztárookra figyelve a Sea Shepherdről is kapnak információkat. Ha már sztárokról és színészekről van szó, a kamera természetesen a hajók alapfelszerelése közé tartozik. A kezdeti, maguk számára készített dokumentálás végül odáig jutott, hogy az Animal Planet csatorna stábot küldött a Sea Shepherd hajókra, és belekezdtek a Whale Wars (Bálnaháborúk) című doku-reality sorozat forgatásába, amely pár hónapon belül hatalmas népszerűsége tette szert. Az elismerések sem vártak magukra, a szervezet harcáról szóló izgalmas képsorok olyannyira népszerűvé váltak, hogy a sorozatot Emmy Díjra is jelölték.

A médiából értesülők aztán többféle módját választhatják a szervezet támogatásának. A legegyszerűbb, internetes adományozáson (donation) kívül vásárolhatnak ruhákat, bögrét, a legkülönbözőbb szuveníreket a nagyobb városokban megjelenő Sea Shepherd standokon. Az üzleti tevékenységben már odáig jutottak, hogy a Visa hitelszolgáltató külön, a Sea Shepherd logójával ellátott, dombornyomásos hitelkártyákat készít.

Az adományozók persze érezhetik úgy, hogy aktívan szeretnék segíteni a szervezet tevékenységét, mert annyira szimpatizálnak céljaikkal, és itt jönnek a képbe az önkéntesek, vagyis a Sea Shepherd tulajdonképpeni működtetői. Maga a tagfelvétel közvetlenül (a missziók indulásának helyszínén) és közvetett módon (online-tagfelvétel) is zajlik, ahol a jelentkezők dönthetnek amellett hogy passzív adományozói, netán segítői lesznek a szervezetnek (például egy szuvenírokat árusító boltnál), de közvetlenül a missziókra is itt zajlik a felvétel. A szervezet hivatalos honlapján így reklámozzák a Sea Shepherd által kínált „állást” illetve annak részleteit:

„Fizetés nincs, teljes munkaidő, nehéz fizikai munka, extrém időjárás.”²²

²² Az információk a tagfelvételtől a Sea Shepherd honlapjának „Crewing at Sea” almenüpontjából származnak: <http://www.seashepherd.org/get-involved/crewing-at-sea.html> .

Cserébe egy „nagy kalandot” illetve „élettapasztalatot” és „beteljesülést” garantálnak a koszt-kvartély ellátás mellett a jövőbeli öko-kalózoknak. Elsősorban olyan embereket keresnek, akik megtalálják a helyüket egy motoros hajón, tehát értenek a navigáláshoz, a motorszereléshez, búvárkodáshoz, orvosláshoz, főzéshez, illetve egyéb, a fedélzeten hasznosítható munkákhoz. Egy misszió időtartamát körülbelül egy hónapban határozzák meg, de azokat preferálják, akik ennél több időt tudnak erre fordítani²³. Mind a misszió kiinduló helyszínére (általában Ausztrália vagy Új-Zéland) való utazást, mind az extrém időjáráshoz megfelelő ruházatot az önkénteseknek maguknak kell fizetniük.

Mivel a témában fellelhető információkat nem találtam kielégítőnek, felvettem a kapcsolatot a Sea Shepherd magyarországi képviselőjével, Kristóf Veronikával, aki eddig hat antarktiszi bálnavédelmi misszióban vett részt, munkaköre szerint vegán szakács és újságíró (cikkei és írásai több helyen vannak hivatkozva a dolgozatban is), és vállalta, hogy válaszol rövid kérdéssoromra a Sea Shepherd felépítését illetően²⁴. A survey első kérdése a missziókra való jelentkezésre vonatkozott, illetve arra, hogy online avagy lokális, a missziók kiindulóhelyén történő jelentkezések a gyakoribbak. A válasz azon a meglepő információn túl, hogy a jelentkezők nagy része on-line adja le nevezését a kampányra, azt is tartalmazta, hogy egy-egy misszióra akár tízezren is jelentkezni szoktak, akik közül egy „több fordulás szűrőn” keresztül választják ki a hajók legénységét. Már ez a szám is mutatja a Sea Shepherd hihetetlen népszerűségét, de azt még csak megbecsüli sem lehet, hogyha tízezer ember kapható misszióként egy minimum háromhónapos, fizetés nélküli munkára, akkor a névtelen donorok száma (akik „csak” pénzzel támogatnak), vajon mennyi lehet. Ha a honlapon leadott jelentkezések után még marad hely, akkor van lehetőségük a helyi önkénteseknek a hajókra kerülni. Kristóf Veronika szerint egyébként az Animal Planet által sugárzott sorozat után ugrott meg a népszerűségük ennyire, és a sorozatra való hivatkozás a survey más kérdéseire adott válaszokban is előkerül (bár kifejezetten a sorozatról, vagy annak hatásairól az interjú *nem* tartalmazott kérdéseket, ezeket az interjúalany magától hozta fel példaként) – nyilván hatalmas fordulópont volt a szervezet életében, hogy néhány pár perces, saját készítésű dokumentumfilm után egy olyan platformon (Animal Planet) jelentek meg napi rendszerességgel, amit milliók néznek. Kristóf Veronika szerint a jelentkezők nagy része az angol nyelvterületről származik, bár vannak jelentkezők a fejlettebb dél-amerikai (Brazília, Ecuador), nyugat-

²³ U.i. (22. lábjegyzet)

²⁴ Az interjú teljes anyaga a Bibliográfiában „**Sea Shepherd Interjú**” néven megtalálható

európai (Nagy-Britannia, Németország, Franciaország, Ausztria) és néhány elszórt, de javarészt „fejlettnek tekintett” (Dél-Afrika, Japán) országból is. Szintén fontos kérdés a dolgozat írásának szempontjából, hogy a hajókon dolgozó legénység rendszeresen visszajáró tagokból, vagy „alkalmi fanatikusból” áll? Kristóf Veronika szerint (aki ugyebár maga is visszajáró tag), a hajókon szolgálatot teljesítők legnagyobb része „rezidens”²⁵, tehát olyan személy, aki évről-évre visszajár a több hónapos kampányokra. Az étkezésük természetesen szigorúan vegán (tehát nem vesznek magukhoz semmilyen állati eredetű táplálékot, sem tejterméket, sem tojást, de még mézet sem).

Szociológiai szempontból vizsgálva a kérdést, mit tudunk meg a survey által szolgáltatott, általánosnak mondható információkból? Véleményem szerint, még az adatok elnagyoltsága mellett is elég sokat ahhoz, hogy teret adjunk néhány, (elsőre talán merésznek tűnő) feltételezésnek. Azt biztosan tudjuk, hogy Sea Shepherd, az első benyomásból származó elképzelésekkel ellentétben, nem néhány száz fanatikus ökoterrorista ámokfutása a Déli-Óceánon, hanem igen jelentős társadalmi réteg(ek)et megmozgató szervezet. Feltételezésem szerint (amelyet egy kimerítő szociológiai kutatás tudna csak igazolni), a Sea Shepherd fő utánpótlását, és legénységének tulajdonképpeni gerincét, a fejlett országok felső-középosztálya, azon belül is egy valószínűleg harminc év alatti, értelmiségi réteg szolgáltatja. Még a rendelkezésre álló, kevés adathoz is könnyű következtetni: egyrészt nem akármilyen pénzügyi háttérrel kell rendelkeznie annak a személynek, aki meg tudja tenni, hogy évente három hónapra „kiesik” a munkából, nem keres pénzt, és nem szerez a munkahelyén hasznosítható tapasztalatot sem, de adott esetben saját pénzén átutazza a világot, hogy egy „magasnak”²⁶ mondható cél érdekében harcoljon. Ezen személyek többségének valószínűleg nincs családja, amit nekik kell eltartaniuk, hiszen az szintén helyhez köt, joggal feltételezhető tehát, hogy a résztvevők nagy valószínűség szerint huszonhét-harminc évnél (tehát a családalapítás nyugat-európában megfigyelhető, körülbelüli időszakánál²⁷) fiatalabbak. A munkahely is helyhez köt, és nem tartom valószínűnek, hogy sokszor tízezer jelentkező évente több hónapos szabadságot tudna kivenni azzal az ürüggyel, hogy „bálnákat mentenek”. A feltételezésem

²⁵ Az interjúalany saját kifejezése

²⁶ „Magasabb célok” alatt itt olyan célok értendők, amely célok nem hoznak közvetlen (pénzbeli vagy bármilyen megfogható, materiális) hasznat az egyénnek, aki elérésükre törekszik.

²⁷ Kamarás, F.: Családalapítás és Gyermekvállalás Európában. Kérdések és Kérdőjelek. Bp; 2005, TÁRKI, Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium, 90.old.

szerint, a jelentkezők nagy része diák. Történelmi tapasztalat²⁸, hogy idealisztikus célokkal (mint például a Természet megmentése), azt a fiatal, értelmiségi réteget lehet legjobban megmozgatni, akiket érdekelnek a világ problémái, illetve tanulmányaiknak köszönhetően bizonyos fokú tudatosságra tettek szert a globális problémák terén. A vegetáriánus étrend, kivált a legszigorúbb ezek közül, a vegán étrend, a maga módján szintén árulkodik a társadalmi osztályról (és a szubkultúráról is). Rendkívül érdekes lenne egy átfogó szociológiai tanulmányt készíteni a Sea Shepherdnél dolgozó emberekről, és statisztikailag megalapozott kapcsolatot keresni életkor, iskolázottság vagy akár társadalmi osztályok alapján, de erre jelen dolgozat elkészítése során (nagy sajnálatomra) nem volt lehetőségem (és korántsem biztos, hogy a Sea Shepherd segítene egy hasonló irányú kutatás lefolytatásában).

Összetett, határokon átnyúló, komoly civil összefogásnak lehetünk tanúi, ha a Sea Shepherdet vizsgáljuk. Sokszor kormányoknak, egyéb nyomásgyakorló csoportoknak sem sikerül egy ennél jóval kisebb, könnyebben megvalósítható célért egységbe kovácsolni tömegeket – éppen ezért különösen ironikus, hogy milyen elszántan igyekeznek a tisztán állampolgári kezdeményezéssel alakult, és állampolgári összefogással működő, egy faj megmentésének szinte lehetetlen feladatán fáradozó Sea Shepherdet a kormányok és nyomásgyakorló csoportok terrrorszervezetnek bélyegezni.

Harc a tengereken

Néhány riporter, akik részt vettek a Sea Shepherd akcióiban, azt állítják, hogy a fedélzeten lévők bármelyike hajlandó lenne életét adni egy bálnáért²⁹. Kristóf Veronika is büszkén írja le az általa „legénységi szlogennek” nevezett mondatot: „Ha neked fontosabb a saját életed, mint a bálnáké, nem itt van a helyed!”³⁰ A „Bálnák megmentője” tartalmazza néhány olyan szituáció leírását, mikor a Sea Shepherd legénysége provokálja a bálnavadászokat valamilyen agresszív cselekedetre. Igazából ez a valódi taktikájuk: egyfajta öngyilkos misszió, vagy ahogyan Heller fogalmaz: „kakasviadal”, amelyben a

²⁸ Nem olyan régi példa a már említett Baader-Meinhof csoport, amelynek baloldali ideológiát követő, egyetemista tagjai a háború utáni NSZK rendszer iránti elégedetlenségüket a kezdeti protestálás után végül terrorista akciókban, robbantásokban és merényletekben fejezték ki.

²⁹ Peter Heller: A bálnák megmentője, Megjelent a Lehetetlen Helyek csábítása című kötetben, Geographia Kiadó, 2010, 195. oldal

³⁰ Szintén megtalálható a „Sea Shepherd Interjú”-ban

veszteség egyben győzelem is lehet. Ha egyszer sikerülne kiprovokálni halálos áldozattal járó támadást a japán bálnavadászokból, akkor valószínűleg azon a ponton érne véget a kereskedelmi bálnavadászat. Hátborzongató stratégia, de úgy tűnik, a japán tisztek óvakodnak átlépni bizonyos határokat, inkább továbbálnak gyorsabb hajóikkal, ha a Sea Shepherd megjelenik. Ez persze siker, mivel ebben az esetben nem tudják folytatni a vadászatot. Rendkívül érdekes párhuzam, hogy a halálra szántság egy csatában, illetve az élet figyelmen kívül hagyása valamilyen ügy érdekében pont japán háborús taktika. Érdemes észrevenni, mennyire ironikus dolog a japánokat saját kamikaze módszerükkel megfutamítani. Annak magyarázatára, hogy ezt miért teszik, álljon itt egy idézet ismét Peter Heller: „A Bálnák megmentője” című cikkéből:

„A bálnák leölésének legmodernebb módszerei kimondhatatlanul kegyetlenek. A robbanószigony, amelyet arra szánnak, hogy gyorsan öljön, rendszerint „csak” sérüléseket okoz a bálna szerveiben. Az állat hánykolódik, dől belőle a vér, végül a saját vérébe fullad bele. Csörlővel felhúzzák a szigonyos hajó oldalára, és próbaképpen több ezer voltos áramot vezetnek bele, hogy az esetleg még élő bálnát megöljék. Az élő állat ilyenkor sikoltozik és dobálja magát. Ha a sérült állat anya, borja megvadulva úszkál körülötte, és később maga is elpusztul hiszen gondoskodás nélkül marad.³¹”

Az idézetet olvasva talán átélhető valamennyi abból a felháborodásból, ami egy átlagemberre is átragad a sorokat olvasva. A Sea Shepherd beszámolói és dokumentumfilmeinek tanulsága szerint, a már említett gyűjtőgránáton kívül a magasnyomású vízágyút, illetve egy speciális eszközt, az LRAD-t (Longe Range Accoustic Device) is bevetik a cél érdekében. Az LRAD egy „...akusztikus fegyver volt, mely nagy energiájú hangsugárzás révén okoz fizikai fájdalmat, és jelentősen csökkenti a koncentrációs és tájékozódási készséget, így a gumicsónakot vagy a helikoptert vezető társaink számára végzetes balesetet is okozhatott volna.”³² A fentebb említett 2009-es atrocitásból kitűnik, hogy hajóik súlyát és gyorsaságát is kihasználják az „ökoterroristákkal” vívott háborúban.

³¹ Lsd.: Peter Heller: A bálnák megmentője,

³² Kristóf Veronika: Antarktisi vadászat. Submarine bűvármagazin X. Évfolyam, 2. szám, 52. oldal

A Sea Shepherd helyzete és tevékenysége a jog tükrében

Végigolvasva a Sea Shepherd erőszakos akcióinak lajstromát, azonnal felmerülhet a kérdés, hogy mégis hogyan tehetik azt amit tesznek, anélkül hogy komolyabb jogi eljárás ne kezdődjön meg ellenük. Persze a bálnavadászatban érdekelt felek igyekeznek minden lehetséges jogi eszközt felhasználni arra, hogy a Sea Shepherdet ellehetetlenítsék, ez mégsem sikerült idáig.

Ahhoz, hogy megértsük a modern bálnavadászati szabályozást, az **IWC (International Whaling Commission)** – vel kell megismerkednünk. A szervezet eredetileg a bálnavadászat szabályozására, nem betiltására jött létre – tehát azon országok is képviselve vannak, akiket a bálnavadászati szabályozások közvetlenül érintenek, illetve komoly érdekeltségeik vannak a vadászat üzleti oldalát tekintve. A szervezet gyakorlatilag a kiotó-i egyezményhez hasonlóan *kvótákat* állapított meg a bálnavadászatot folytató államok számára, illetve egy tudományos bizottság évente felméréseket és kutatásokat végzett, az egyedszámok és a bálnavadászat hatásainak összefüggését vizsgálva. 1982-ben az IWC a bálnapopuláció rohamos csökkenését látva radikális döntést hozott: moratóriumot vezetett be a kereskedelmi bálnavadászatra. A mai napig vita tárgyát képezi, hogy a moratórium mennyire alapult tudományos megfontolásokon. A kritikusok szerint a döntést leginkább „etikai megfontolásokból” hozták meg. A moratórium a mai napig fennáll, és három, legális kiskaput állapított meg a bálnavadászatot illetően:

1. Az IWC a területspecifikus bálnavadászat (az eredeti szövegezésben „aboriginal subsistence whaling” szerepel)³³, tehát olyan területeken történő bálnavadászat, ahol ez évszázadok óta hagyományos megélhetési forma (mint például egyes japán halászfalukban), kvótákat határoz meg egyes elejthető bálnafajokra nézve. Az elejtett bálnáknak szigorúan „saját felhasználásra” (exclusively for local consumption³⁴) kell

³³ International Convention for the Regulation of Whaling, Schedule (as amended by the Commission at the 64th Annual Meeting in 2012); §13/(a) (elérhető a <http://iwc.int/cache/downloads/1lv6fvjz06f48wc44w4s4w8gs/Schedule-February-2013.pdf> URL címen)

³⁴ ICRW Schedule; §13/(b) (1)

kerülnie, és vannak tilalmak, mint például az anyaállat és borjának megszigonyozása³⁵, vagy bizonyos fajok (pl.: ámbráscet) vadászatának teljes tiltása.

2. A tagállamok vadászhatnak „ellenvetés alatt”. Az IWC procedúrái megengedik a tagállamnak, hogy ellenvetéssel éljen a Schedule-ban (tehát abban a dokumentumban, amelyben évekre előre rendelkeznek az egyes bálnafajokból tudományos célokra elejthető mennyiségekről, méretről, szabályozzák a feldolgozó-és szigonyozóhajók mennyiségét, valamint jelentéseket tesznek közzé az állomány mértékéről) meghozott szigorításokkal szemben. Az ellenvetéseket a döntés meghozatalától számított 90 napon belül kell benyújtani. A szerződő feleknek egy újabb 90 napos periódus áll rendelkezésükre, hogy megvizsgálják azt³⁶.

3. A tagok legálisan folyamodhatnak „tudományos engedélyért” (Scientific Permits) amely amely gyakorlatilag a tudományos célból történő vadászatot jelenti. A kérelmeket az IWC Tudományos Bizottsága bírálja el, és szerepelni kell benne a kutatás miértjére, az elejteni kívánt fajok számára, méretére és nemére vonatkozó adatoknak is, valamint fennt kell tartani a lehetőséget, hogy más országok tudósai is részt vehessenek a kutatásban³⁷. (Ha a Japán Halászati Ügynökség évi 1000-es egyedszámú halászati kvótáját vesszük alapul, akkor mintegy 10.000 bálna fért ki ezen a „kiskapun” az elmúlt 10 év során).

Az, hogy a moratórium képes 30 évig fennállni, korántsem a szervezet stabilitását jelzi. A kérdés politikai vizsgálatával azonnal fény derül a moratórium hosszú életének titkára. A moratórium ugyebár tiltást jelent, amely „megosztja az államokat³⁸”. Az IWC-ben jelenleg két nagy „párt” kap helyet: a „konzervatívok” és a „modernek”. A konzervatívok (Japán vezetésével) szeretnének visszatérni az IWC eredeti céljához, tehát a bálnavadászat szabályozásához, míg a modernek az anti-bálnavadász országok, akik a

³⁵ ICRW Schedule §13/ (a)

³⁶ ICRW, 1946.; article V/3 (elérhető

<http://iwc.int/cache/downloads/1r2jdhu5xtuswws0ocw04wgcw/convention.pdf> URL címen)

³⁷ ICRW Schedule; §30

³⁸ Lieberman-Gray-Groom: Moratoria in International Politics: A Comparative Analysis of the Moratoria in Genetically Modified Products and Commercial Whaling; BJPIR vol 14. (2012.) 518-533.old.

jelenleg létező kiskapukat is szeretnék eltörölni. A konfliktus a moratóriummal együtt maradt fenn, kompromisszumot ezidáig nem sikerült találni.

Sokféle úton igyekeznek megbontani a moratóriumot, egy próbálkozás során (2011-ben) azt akarták volna elérni, hogy a teljes bálnavadászati szabályozást (értsd.: az egyes tagállamok a nemzeti szabályozásukat is az IWC-nek rendelték volna alá) adják az IWC kezébe. Ez gyakorlatilag a moratórium felmondását jelentette, amiért cserébe az IWC teljes körű szabályozási jogokat kapott volna. A kvótákon felül ellenőrizhette volna a hajókat, az eszközöket és természetesen a vadászat üzleti oldalát is. Ez egyrészt a bálnavadász országok számára szuverenitásuk egy részéről való lemondást, illetve az IWC azonnali kibővülését és növekedését jelentette (ami természetesen pénzt jelentett volna az IWC számára). A javaslatot mind a konzervatívok, mind a modernnek elutasítóan fogadták.

Sejthető, hogy amennyiben a problémát ténylegesen meg akarnák oldani, az IWC tagok minden bizonnyal képesek lennének kompromisszumra jutni. Jelenleg fennálló moratórium hatályban maradása és a kiskapuk megváltoztatása, tehát a status quo megbolygatása azonban egyik félnek sem érdeke, mivel egy esetleges döntés meghozatalával mindketten többet vesztenének mint a jelenlegi helyzet fenntartásával. Mivel nem tudják biztosan mi lenne a döntés, és mindkét oldálnak sok a vesztenivalója, a két párt vitatkozik ugyan, de csupán óvatosan; a helyzet elég kényelmes így mindőjük számára. Peter Stoett megfigyelése szerint: „a status quo-t nem törik meg és nem is lehet megtörni; nem születhet kompromisszum az alapvető ideológiai különbségek miatt³⁹”.

Jelenleg az IWC ülések „komédiához” hasonlítanak leginkább: a legtöbb fél tudja, hogy ismét nem lesz döntés (és hogy nem is születhet kompromisszum), viszont mind a modernnek, mind a konzervatívok aktívan kampányolnak saját ügyük érdekében. „A japán delegáció küldöttei nyársra húzott, sült bálnafalatkákat kínálnak a folyosón a tárgyalások szüneteiben⁴⁰”, míg Paul Watson kapitány és a Sea Shepherd (akik szintén részt vesznek az üléseken az anti-bálnavadász országok független meghívottjaiként) a tanácskozásokon emelik fel hangjukat, saját megrázó felvételeiket és kutatásaikat közzétéve. A „whale wars” tehát az antarktisz jeges vizei után az IWC annuális ülésein folytatódik tovább.

³⁹ Stoett, Peter J.: Irreconcilable Differences: The International Whaling Commission and Cetacean Future; Review of Policy Research, vol. 28. Issue 6 (Nov. 2011.) 631-634. old.

⁴⁰ U.i.

Két, nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó, de matematikában is jártas tudós, Jonathan R. Strand és John P. Tuman különleges kísérletet végeztek, amelynek alanya az IWC volt⁴¹. Eredményeiket közzétették egy tanulmányban, melynek a „Külföldi Segítségnyújtás és Szavazói Viselkedés egy Nemzetközi Szervezetben⁴²” címet adták. A tanulmány egy olyan kísérletsorozat része volt, amelyben különböző nemzetközi szervezeteket vizsgáltak, illetve azok tagjait⁴³. A feltételezés szerint az államok „bilaterális segítségnyújtási folyósítást⁴⁴” alkalmaznak, hogy befolyásolják a szavazást a nemzetközi szervezetek ülésein. Az IWC esetében a kérdésfelvetés a következő volt: vajon Japán jobban támogatja azokat az országokat, amelyek Japánnal szinkronban (tehát ugyanarra) szavaznak az IWC üléseken? A kísérlethez táblázatokba rendezték az IWC ülésein leadott szavazatokat, és vizsgálni kezdték a szavazati mintákat egyes országok esetében, ezzel párhuzamosan pedig Japán segítségnyújtási politikájának fő kedvezményezettjeit, lehetséges átfedések után kutatva. A vizsgálat kimutatta, hogy az IWC-tagok közül a miniállamok több valós japán pénzügyi segítséget kaptak átlagosan, mint a nem-miniállam IWC-tagok, valamint többet azoknál, akik egyáltalán nem IWC tagországok. A kutatók szerint Japán tisztviselők abban bíznak, hogy a mivel a miniállamok gazdaságilag jobban sebezhetőek, ezért sokkal nyitottabbak olyan kezdeményezésekre, amelyek a moratórium elleni szavazást szorgalmazzák (főleg, ha a japán pénzügyi befektetések az országokra még „bátorítólag” is hatnak). Ez persze csak egy, diplomáciailag ravasznak mondható lépés a japán külpolitika részéről az IWC befolyásolására – valamint kétségtelenül érdekes kutatási anyag az országok viselkedésének vizsgálatához.

Az IWC egy szempontból mindenesetre egyedien működik: jellemzően azok az országok, akiknek érdekeivel valamely egyezmény szembemegy, nem csatlakoznak az adott egyezményhez, és nem vesznek részt a létrejövő szervezet munkájában (mint ahogy például az USA sem ratifikálta a kiotói egyezményt). Az a taktika azonban, amit a japánok alkalmaznak, gyakorlatilag példa nélküli: tagjai maradtak egy szervezetnek, amelynek tevékenysége teljesen szembemegy az érdekeikkel, csak azért, hogy belülről bomlasszák, illetve manipulálják működését. Ugyanakkor a Sea Shepherd jelenléte is példa nélküli:

⁴¹ Strand, J.R.- Tuman, J.P.: Foreign Aid and Voting Behavior in an International Organization: The Case of Japan and the International Whaling Commission; Foreign Policy Analysis, (Oct. 2012.) 409-430.

⁴² A Szerző fordítása

⁴³ Egy hasonló kutatás keretei között vizsgálták az USA viselkedését az ENSZ Biztonsági Tanácsában.

⁴⁴ U.i.: Bilateral Aid Disbursements

egyes államok, mi több, egyes IWC tagállamok megítélése szerint illegális tevékenységet folytató NGO jelenik meg a hivatalos fórumukon, független szaktanácsadóként. (Ezt egyébként az IWC Tudományos Bizottsága teszi lehetővé, ez a testület dönt arról, hogy melyik NGO vehet részt a szervezet ülésein)⁴⁵.

Az IWC bálnavédelme az 1973-as washingtoni szerződés alapján létrejött CITES kategóriáin alapul. Ez a szervezet igyekszik szabályozásokat bevezetni a vadon élő veszélyeztetett állat és növényfajok kereskedelmére vonatkozóan. Az úgynevezett Vörös Lista (a Természetvédelmi Világszövetség által létrehozott) kategóriái alapján korlátozásokat határoznak meg a küldő és fogadó országok számára, illetve előírják, milyen szükséges engedélyekkel kell rendelkezni ahhoz hogy az állat vagy növényfaj kereskedelme megvalósulhasson. Ezen kategóriák: *kihalt* (extinct), *vadon kihalt* (extinct in the wild), *súlyosan veszélyeztetett* (critically endangered), *veszélyeztetett* (endangered), *sebezhető* (vulnerable). A kategóriák alapján a CITES felállította saját „Függelékeit” (Appendixes I, II, III.). A cetfélék az Appendix I.-ben kaptak helyet. Nem egyszerűen néhány cetfajt emeltek be, hanem az egész család védelem alatt áll. Az Appendix I. a legszigorúbb szabályozással bír, ide olyan állatok kerülnek, amelyek a „súlyosan veszélyeztetett” kategóriába esnek. Az Appendix I. éppen ezért tiltja a legtöbb kereskedelmi formát, és kizárólag a „különleges körülmények” között teszi lehetségessé a fajjal való kereskedelmet. Az Appendix I.-ben szereplő állatokkal való kereskedelem a következőképpen valósulhat meg:

- „Az exportáló állam tudományos bizottságának szakvéleménye szükséges, amely szerint az export nem elsősorban kereskedelmi célból jön létre, és nem lesz káros az adott faj túlélésének szempontjából.

- Az exportáló állam megállapítja, hogy a faj kereskedelme nem ütközik az állam flórát és faunát védő intézkedéseibe.

- Az exporttevékenység megkezdése előtt az állam megbizonyosodik arról, hogy a fogadó ország már biztosította az importengedélyt.

⁴⁵ Rules of Procedure of the Scientific Committee; A/5

- Az importáló állam részéről szükség van importengedélyre. Ezt csak akkor lehet kiadni, amennyiben az import nem elsősorban kereskedelmi céllal jön létre, és nem veszélyezteti az adott faj túlélését.

- Amennyiben élő egyed(ekkel) való export/importról van szó, az importáló országnak meg kell róla győződnie, hogy megfelelőképp fel van készülve az egyed(ek) tartására (nem tartozik a tárgyunkhoz).⁴⁶ „

Látható, hogy a CITES igyekszik bürokratikus úton ellenőrzés alatt tartani, és megnehezíteni a veszélyeztetett fajokkal való kereskedelmet, azonban a „tudományos indokkal történő” export/import kiskapuja itt is megtalálható. A tagállamok ugyanakkor fenntartást is kezdeményezhetnek bizonyos fajok listázása ellen. Jelenleg a CITES kategóriái érvényesek nagyjából az egész világon, mindössze 16 (javarészt kisebb) ország nem ratifikálta. Az egyetlen, de mégis legfontosabb kritérium, aminek a CITES nem felel meg, az az, aminek a legtöbb nemzetközi szervezet sem tesz eleget: nincs független jogkikényszerítő mechanizmusa⁴⁷.

A világ legnagyobb mértékű bálnavadász tevékenysége éppen az antarktiszi bálnarezervátum (**southern whale sanctuary**) területén zajlik – természetesen ez a japán bálnavadászat. Mivel ez a legnagyobb, a Sea Shepherd is errefelé fordítja energiái legnagyobb részét: kampányok, TV-stábok, hírverés és botrány követi az éppen aktuális bálnavadászdíny megindulását. Azonban van egy szerződésrendszer, amely az Antarktiszi nemzetközi jogi státusát szabályozza; ez az **Antarctic Treaty System** (innenről **ATS**). A jogi környezet megértéséhez érdemes megvizsgálni ezt a szerződésrendszert is.

A Hidegháború alatt a Déli-sark (Antarktiszi) is szóba jött mint olyan terület, amelyre a nagyhatalmak kiterjeszthették volna befolyásukat. Az értékes ásványkincsek és erőforrások, valamint a lakatlan terület mind érték volt a felek szemében, ám nem

⁴⁶ CITES Article III; Appendix I., (1973). (elérhető a <http://www.cites.org/eng/disc/text.php#III> URL címen).

⁴⁷ Az „independent enforcement mechanism” kifejezés Preston, A.: Eco-Terrorism in the Southern Ocean: A Dangerous Byproduct of the Tangled Web of International Whaling Conventions and Treaties; (Whitter Law Review, Vol. 34; Issue 1. (Fall, 2012.) 117-140.) című tanulmányából származik.

engedhették meg, hogy az Antarktisz birtoklása okán folytatott vita biztonsági dilemmává és esetlegesen nukleáris háborúvá fajuljon. Ezért 1959-ben aláírták az Antarktisi egyezményt, amely (a 6.cikkely szerint) a 60. szélességi körtől délre eső, minden szárazföldi terület és jégmező jogállását szabályozza. A szerződésben az aláíró országok kölcsönösen lemondtak területi igényeikről. Az egyezmény igazán lényeges pontja akkoriban a katonai gyakorlatoztatás, és az atomkísérletek tilalma volt – ez volt az első olyan fegyverkorlátozási egyezmény, amelyet a Hidegháború ideje alatt hoztak létre. A terület „*res communis omnium usus*” státuszt kapott, tehát egyetlen ország sem nyilváníthatja területének részévé, az összes ország javára és érdekére lehet erőforrásait kiaknázni, nem lehet tömegpusztító fegyvereket elhelyezni/tárolni a területen, illetve a nukleáris hulladék lerakása is tilos (ugyanakkor katonai személyzet állomásoztatása megengedett). A térség tehát katonai szempontból mindenki számára zárt, tudományos szempontból viszont mindenki számára nyitott maradt. Az 1959-es szerződés volt az az alap, amelyhez a későbbi évek során egyre több egyezményt csatoltak, ahogyan újabb problémák vagy kérdések merültek fel (például az ásványkincsek kiaknázásának fellendülése a 70-es és 80-as évek során magával hozta egy, az antarktisi ásványi nyersanyagokról (1988) szóló kiegészítő egyezményt).

Az egyezmények listája:

Az antarktisi fókák védelméről (1972),

Az antarktisi flóra és fauna védelméről (1980),

Az antarktisi ásványi nyersanyagokról (1988),

Kiegészítő jegyzőkönyv (1991).

Látható, hogy két egyezmény is szól az Antarktisi környezet védelméről. A további egyezmények az 1959-es washingtoni szerződéssel egy olyan szerződésrendszert alkotnak, amelyek együtt igyekeznek meghatározni az Antarktisz jogállását a lehető legtöbb témában. Az 1980-as egyezmény (Convention of the Conservation of Antarctic Marine Living Resources) a legfontosabb témánk szempontjából; az egyezmény II/a⁴⁸ cikkelyében kerül kifejtésre, hogy az egyezmény célja annak *megelőzése*, hogy az

⁴⁸ „prevention of decrease in the size of any harvested population to levels below those which ensure its stable recruitment. [...]” CAMLR Convention, article II/a.) (May, 1980; Canberra); elérhető a <http://www.ccamlr.org/en/organisation/camlr-convention-text> URL címen.

antarktiszi élővilágot olyan mértékben kiaknázzák, amely instabillá tenné a populációt. Ugyanakkor a II/b⁴⁹ már továbbmegy, és az ökológiai egyensúly fenntartását is célként jelöli meg, a jelenleg is veszélyben lévő fajok védelmével (ez különösen fontos a téma szempontjából), valamint azon fajok populációjának helyreállításával, amelyek súlyos károkat szenvedtek (olyan szintre, amelyet az II/a paragrafus előírt). A II/c⁵⁰ paragrafus az olyan beavatkozások megelőzését írja elő, amelyek nem visszafordíthatóak 20 vagy 30 év alatt (számításba véve a kiaknázás mértékének direkt és indirekt hatásait is).

Ezen 1980-as egyezmény funkciójaként jelölik meg a folyamatos adatgyűjtést a különböző antarktiszi fajok populációjáról, hogy intézményes keretet adjon különböző, az élővilágra vonatkozó kutatásoknak, és hogy ezek alapján „felismerjék” a megőrzéshez szükséges tennivalókat.

Amennyiben a konvenciókat megsértik, az Antarktiszi Egyezmény Bizottsága (illetve ebben az esetben az ezen belüli Tudományos Bizottság) felhívja a jogsértő állam figyelmét a tevékenységre, majd ha nem történik változtatás, nemzetközi bíróságokhoz fordulnak jogorvoslatért.

A Sea Shepherd részéről az akciók igazából kétirányúak. Egyrészt elkeseredetten próbálják bizonyítani a japán bálnavadászat kereskedelmi mivoltát, ezáltal pedig azt, hogy a vadászat több nemzetközi egyezménybe is ütközik. Igyekeznek saját cselekedeteit legitim mivolta mellett érvelni, jelentéseket írnak az IWC-nek és gyakorlatilag minden országnak, akik érdekeltek valahogyan az ügyben (főként Ausztrália és Új-Zéland az a két ország, akikhez a *southern whale sanctuary* a legközelebb esik, így ők az elsődleges célpontok – bár jó terep számukra az USA is, akinek „világcsendőr” szerepvállalása, és jelenlegi demokrata kormányzata szintén kapható a környezetvédelmi kezdeményezések támogatására). A másik irányban, a fő csapáson, a Sea Shepherd nem dolgozik jogi dilemmák megoldásán, hanem cselekszik. Hajókat akadályoznak, vagy tesznek tönkre, kampányolnak és missziókat indítanak (vagy ahogyan ők fogalmaznának: életeket mentenek).

⁴⁹ „maintenance of the ecological relationships between harvested, dependent and related populations of Antarctic marine living resources and the restoration of depleted populations to the levels defined in sub-paragraph (a).” CAMLR Convention, article II/b.)

⁵⁰ „prevention of changes or minimisation of the risk of changes in the marine ecosystem which are not potentially reversible over two or three decades, taking into account the state of available knowledge of the direct and indirect impact of harvesting, [...]” CAMLR Convention, article II/c.)

Milyen jogi hivatkozási alapjuk van? Nem más, mint a **UN World Charter for Nature** (ENSZ Természet Világcharta⁵¹), illetve újabban a **Federal Australian Case Law** (Ausztráliai Esetjog). A Charta 1982-ben született, és megállapítja, hogy az emberiség egyrészt része a természetnek, másrészt a civilizáció a természetben gyökerezik, a természet formálta az emberi kultúrákat, befolyásolt minden tudományos felfedezést és művészi teljesítményt. A természettel való harmonikus együttélés tehát a legjobb lehetősége az emberiségnek a fejlődésre. Ezen logikus következtetéseken túlmenően a charta „követendő elveket⁵²” írt elő az államok számára. A dolgozat témájának szempontjából talán a fajok túlélésének biztosítása a legfontosabb, bár a Charta meglehetősen sok témát, mint például veszélyes hulladékok lerakása, katonai célok teljesítése során keletkezett természeti károk, stb. is érint. A fajok túlélése alatt egy olyan egyedszámot ért, amely *biztosítja* az adott faj túlélését. A Charta 24. cikkelye szerint pedig „Minden embernek kötelessége, hogy a Chartában megfogalmazott rendeletek (elvek) szerint cselekedjen, egyénileg, másokkal társulva, vagy politikai folyamatokon keresztül; minden embernek törekednie kell arra, hogy a jelen Chartában megfogalmazott célok és követelmények teljesüljenek.⁵³” A Sea Shepherd képviselői tehát (elméletileg) hivatkozhatnak arra, hogy ők csupán az ENSZ által megfogalmazott természetvédelmi célok teljesüléséért harcolnak. Van azonban ezzel egy probléma: a Charta azon kívül, hogy rendkívül logikusan érvel amellett hogy a természetvédelem mindönk érdeke, és helyenként talán egy kissé illuzórikusnak tűnő célokat és elvárásokat fogalmaz meg, nem rendelkezik jogi kötőerővel. Ha rendelkezne jogi kötőerővel, természetesen nem kerülhetne bele olyan radikális cikkely, mint például a 20§., amely kimondja, hogy minden olyan katonai jellegű cselekvést kerülni kell, amely károsítja a természetet. Ha ez a norma kikényszeríthető lenne, vagy az aláírókat felelősségre lehetne vonni az alapelv megsértése miatt, akkor nem valószínű, hogy találnánk olyan országot, amely hajlandó lenne aláírni.

A UN World Charter for Nature a nemzetközi jog „**soft law**” területéhez tartozik, „tehát olyan dokumentum, mely esetében a jogalkotó éppen a jogi norma kikényszeríthetőségéről nem rendelkezik⁵⁴”. Az ilyen dokumentumok általában olyan

⁵¹ A/RES/37/7 48th plenary meeting 28th October 1982

⁵² Majtényi Balázs: A környezet nemzetközi jogi védelme 56.old. ((ELTE Eötvös Kiadó, 2012. Bp)

⁵³ UN World Charter For Nature (1982), 24.cikkely (elérhető:

<http://www.un.org/documents/ga/res/37/a37r007.htm> HTML címen, A szerző fordítása)

⁵⁴ Majtényi Balázs: A környezet nemzetközi jogi védelme 11.old. ((ELTE Eötvös Kiadó, 2012. Bp)

kifejezésekkel operálnak mint: az aláíró felek „jóhiszeműen betartják”, vagy „minden erejükkel arra törekednek”. Mivel hiányzik a kikényszeríthetőség, még azzal is vitába lehet szállni, hogy a soft law jogi szabályozásnak minősül-e egyáltalán. Egy ilyen egyezményre való hivatkozás finoman szólva is „merész” jogi szempontból, főleg úgy, hogy a japán bálnavadászat kereskedelmi mivolta nem bizonyított.

A Federal Australian Case Law az, ami jelenleg a legerősebb hivatkozási alapot nyújtja a Sea Shepherd számára. Ausztrália volt ugyanis az első olyan nemzet, amely illegálisnak nyilvánította a japán bálnavadászok tevékenységét a southern whale sanctuary területén⁵⁵. Az ausztrál Legfelsőbb Bíróság ítélete szerint a japán bálnavadászat megsértette a hatályos ausztrál törvényeket. A bíróság az 1999-ben elfogadott **Environment Protection and Biodiversity Conservation Act**⁵⁶-re hivatkozott, amely bűncselekménynek minősíti a cetfélék megölését vagy megsebesítését az ausztrália bálnarezervátum területén.⁵⁷ A felperes, a Humane Society International kérdései a következők voltak: megsértették-e a japán bálnavadászok az EPBC jogszabályt, illetve hogy van-e joga Ausztráliának a törvényeit érvényesíteni a bálnavadászokkal szemben. A felperes azzal érvelt, miszerint az antarktiszi vizek (tehát ahol a bálnavadászat folyik) egyúttal Ausztrália kizárólagos gazdasági övezetéhez (exclusive economic zone) is tartoznak. Így aztán bármely, az antarktiszi bálnarezervátum területén folytatott vadászat az ausztrál törvények (és jelen esetben az EPBC) hatálya alá tartoznak, és így illegálisnak minősíthetők ezen törvények alapján. Ez a bírósági döntés mérföldkő is lehetett volna a bálnaháborúk történetében, azonban Japán látványosan ignorálta az ausztrál bíróság döntését, Ausztrália pedig a gyakorlatban képtelen volt betartatni a határozatot. Ausztrália tehát éppen ezért támogatja a Sea Shepherdet, ad hajóiknak kikötőhelyet, ajánlja fel az antarktiszi ausztrál kutatóállomásokat menedékhelynek a Sea Shepherd számára – mivel megteszik, amire az ausztrál kormánynak nincs ereje.

⁵⁵ Humane Society International Inc. vs. Kyodo Senpaku Kaisha Ltd.-ügy; 2008. FCA 3 (elérhető a <http://www.iilj.org/courses/documents/HumaneSocietyvs.Kyodo.pdf> URL címen).

⁵⁶ EPBC Act of Australia, 1999. (elérhető a <http://www.comlaw.gov.au/Details/C2013C00539> URL címen).

⁵⁷ EPBC Act of Australia, sections 229 to 230 (1999.)

Mit tudhatunk meg az **IWC**, az **UNCLOS**, a **CITES**, az **Australian Case Law**, a **UN World Charter for Nature**, és az **ATS** egyezményeiből, ami segít megérteni a helyzetet japán bálnavadászok és a Sea Shepherd között kialakult konfliktusban?

A japán bálnavadászlobbi az összes lehetséges kikaput kihasználja ami lehetséges. Nincs túlságosan nehéz dolga: az IWC nagyrészt döntésképtelen, a bálnahúst egy res communis omnium usus-nak minősülő területről szerzik be. Mind az IWC, mind az ATS szabályozásai megengedik a tudományos indokokkal alátámasztott vadászatot. Alana Preston „kusza pókhálóként” aposztrofálja a helyzetet: „...míg az UNCLOS és az Ausztrál Esetjog nem engedélyezi még a tudományos indokkal folytatott vadászatot sem, az IWC megengedi. A Természet Világcharta felhatalmazza az egyéneket hogy kikényszeríthessék a nemzetközi természetvédelmi egyezményeket, a CITES csupán a bálnahús eladását próbálja megelőzni a nemzetközi piacon. Egy széleskörű jogi analízis kimutatná, hogy mind a bálnavadászoknak, mind a Sea Shepherdnek jogosultsága van, hogy azt tegyék, amit tesznek.”⁵⁸ Az egymást keresztfedő jogosultságok problémájával a már szintén idézett J.E. Roeschke is foglalkozott, nyíltan feltéve a fő kérdést: „Van-e egy egyénnek, vagy nem-kormányközi szervezetnek arra jogosultsága, hogy kikényszerítsen nemzetközi természetvédelmi egyezményeket, a saját pénzét és idejét használva?”⁵⁹ A kutató szerint a Sea Shepherd-nek korlátozott jogosultsága volt csupán, ám az ausztrál bírósági döntés, és a japán bálnavadászat ellen forduló globális közvélemény megnövekedett súlya a Sea Shepherd jogosultságára kiterjesztő hatással lehetett⁶⁰. Ugyanakkor azt is megjegyzi, a Természet Világcharta nem hatalmaz fel senkit arra, hogy meglékeljen, elsüllyesszen vagy megrongáljon hajókat, mivel még a haditengerészeti hajók sem támdhatnak meg jogszerűen nyílt vizeken tartozkodó hajókat. Ilyen jogok levezetése ebből a dokumentumból tehát egyértelműen rossz interpretációnak számít.

Igazából a japán bálnavadászoknak semmi más dolguk nincsen, mint tevékenységüket tudományos kutatásnak feltüntetni, míg a Sea Shepherd küzdhet

⁵⁸ Lsd.: Preston, A.: Eco-Terrorism in the Southern Ocean: A Dangerous Byproduct of the Tangled Web of International Whaling Conventions and Treaties;

⁵⁹ Lsd.: Roeschke, J.E.: Eco-Terrorism and Piracy on the High Seas: Japanese Whaling and the Rights of Private Groups to Enforce International Conservation Law in Neutral Waters

⁶⁰ Lsd.: u.i.

egyszerre nemzetközi jogi problémákkal, és a bálnavadászat akadályozásával is. A Japán Halászati Ügynökségnek elég, hogy tudományos (vagy annak tűnő) jelentéseket írnak a bálnavadásatról, mert pusztán ettől is nagyon nehéz belekötni a tevékenységükbe. Bár az IWC tudományos bizottsága évente küldi jelentéseit és ajánlásait a japán bálnalobbynak (ezekben „nyomatékosan kéri” a japán vadászokat, hogy tudományos kutatásaikat halálos eszközök alkalmazása nélkül végezzék), ezekre válasz még nem érkezett. A kutatási kvótát Japán évente közel 1000 veszélyeztetett bálnában határozta meg. A Japán Cetkutató Intézet (Tohoku) igazgatója, Hirosi Hatanaka, így legitimálta a vadászatot: „A bálnavadászat jogalapja világos, környezetvédelmi alapja még annál is világosabb: a Déli-óceán vizeinek forrásait fenntartható módon szükséges kiaknázni azért, hogy megtartsuk, megőrizzük a jövő nemzedékei számára.”⁶¹ Talán nem kell nagyon ragozni, hogy veszélyeztetett fajokat a jövő nemzedékei számára úgy megőrizni, hogy évente ezret leölnek belőlük, nem tűnik logikus megoldásnak. A Sea Shepherd kutatói úgy vélik, hogy az így megszerzett bálnahús a japán halpiacokat (mint például a híres tokiói Tsukiji) gazdagítja, mint drágán és nehezen megszerezhető ingyencsés. Az országok sem egy állásponton vannak (már ha van egyáltalán álláspontjuk), az ügyben hivatalos szervezet döntésképtelen.

Fejlemény azonban van: Ausztráliának „betelt a pohár”, és 2013 júliusában a hágai Nemzetközi Bíróság elé vitte a japán bálnavadászat ügyét. Mivel Japán nem reagált az ausztrál bírósági határozatra, amely illegálisnak nyilvánította a bálnavadászatot, az ausztrál bíróságnak egy magasabb jogi fórum elé kellett citálnia az ügyet. A döntés már a nemzetközi bíróságon múlik, Auszália álláspontja szerint a japán bálnavadászat egyértelműen kereskedelmi céllal történik, de beszüntetnék az ú.n. kutatási céllal történő vadászatot is⁶². Elképzelhető, hogy a „bálnaháború” végére ez teszi a pontot, bár a tárgyalás (mint ahogyan az hasonló nemzetközi jogi ügyekben lenni szokott) valószínűleg évekig eltart még.

⁶¹ Idézet Peter Heller: A bálnák megmentője című cikkéből, megjelent a Lehetetlen Helyek Csábítása c. kötetben, Geographia Kiadó 2010, 187. oldal

⁶² A Nemzetközi Bíróság „Whaling in the Antarctic” néven futó ügyében az első meghallgatás summázata (2013): <http://www.icj-cij.org/docket/files/148/17464.pdf>

A japán oldal

A japán bálnavadász lobby hajthatatlanságát látva felmerülhet a kérdés, hogy miért ilyen fontos a japánoknak a bálnahús? Amy L. Catalinac és Gerald Chan: *Japan, the West and the Whaling Issue: Understanding the Japanese Side*⁶³ című tanulmányukban erre a kérdésre igyekeztek választ találni. Szerintük a japán kormányzat a moratórium meghirdetését közvetlen fenyegetésként értékelte. Japán szigetország, és hiányt szenved különböző természeti erőforrásokban, nyersanyagokban, ez pedig az egyik fő befolyásoló tényezője a japán nemzetbiztonsági koncepcióknak és politikának. A halászat jelentősége a kevés, rendelkezésre álló természeti erőforrás közül gyakorlatilag felbecsülhetetlen (tekintve, hogy a japán étrend mintegy 40%-a halból és egyéb tengeri termékekből származik). A II. Világháború után fellépő élelmiszerhiányra olcsó megoldást jelentett a bálnahús, de mára kissé talán okafogyottá vált az erre való hivatkozás.

A japán halászati politika meghatározója a Japán Halászati Ügynökség. A szerzőpáros szerint az Ügynökség attól tartott, hogy a bálnavadászati moratórium egy idő után egyéb, szintén a japán étrend részét képező fajokra is ki lesz terjesztve (főként egy esetleges tonhal-moratórium lehetőségétől tartottak). Szintén negatívan hatott az a mód, ahogyan a moratórium megszületett: az anti-bálnavadász országok az IWC ülésén szavazataikkal „belekényszerítették” Japánt a moratóriumba – ez a fajta hatalmi befolyásolás, egy hagyományosan szuverénnek tekintett tevékenységben korlátozta a kormányzatot. Japán maradéktalanul kihasználja az IWC „területspecifikus” bálnavadászatra vonatkozó kitételeit, mivel valóban léteznek olyan partmenti halászfaluk és körzetek, ahol a bálnavadászat évszázados hagyomány, ugyanakkor a moratórium életbe lépése miatt aggódtak nagy becsben tartott tradicionális kultúrájuk sérülésének lehetőségétől, illetve az ilyen tradicionális életmódot folytató embercsoportok szuverén jogainak sérülésétől.

Mindemellett, a szerzőpáros szerint a fő motivációt a folyamatos élelmiszerellátás biztosítása jelenti a hatalmas lakosságú szigetország számára. Nem lehet azonban figyelmen kívül hagyni azon véleményeket, amely szerint a helyzet egyszerű túlreagálásáról van szó, a japán politika II. Világháború óta (érthetően) különösen érzékeny bármifajta idegen beavatkozásra. Hirata Keiko megfigyelése szerint, mindezzel

⁶³ Catalinac, A. L. – Chan, G.: Japan, the West and the Whaling Issue: Understanding the Japanese Side; Japan Forum, 17 (1); (2005.)

párhuzamosan a „japán környezetvédő NGO-k együttesen kerülik a bálnavadászat kérdését, attól félve, hogy elidegenítik a közvéleményt.⁶⁴” Valóban olyan fontos lenne tehát a bálnahús japán élelmezésének szempontjából, vagy „vörös posztót” lengetnek az érzékeny japán külpolitika szeme előtt? A Greenpeace egyik japán munkatársa, Mizuki Takana jelentése szerint azonban a japánok mindössze 4%-a fogyaszt rendszeresen bálnahúst, a lakosság 53%-a pedig gyerekkora óta nem evett ilyet⁶⁵. Tudományos célokra talán kissé túlzás 1000 bálnatetem évente. Az állatok viselkedéséről többet meg lehet tudni a mára széles körben használt GPS-jelöléses módszerrel, (az állat mozgását egy, a testére erősített jeladóval követik nyomon egész évben) ráadásul ez a bálnákat sem károsítaná. Amennyiben a japán lakosság nem fogyasztja el, akkor hova kerül a rengeteg értékes bálnahús? Nagyrésze valószínűleg a szemétkbe.

A Sea Shepherd jövője

Bár még nem tudható, hogy mi lesz a hágai nemzetközi bíróság ítélete az Ausztrália vs. Japán ügyben, a Sea Shepherd problémája sok egyéb kérdést is felvet, mind a morál, mind a jog területén. A dolgozat sok dilemmára igyekezett válaszolni, azonban a téma alaposabb vizsgálata egyre újabb és újabb kérdéseket vet fel. Tanulni kellene a Sea Shepherd példájából, és ezt az együttműködést továbbfejleszteni akár egy nemzetek közötti, hivatalos szintre, vagy elítélni azt, mint a civil önbíráskodás kirívó példáját?

Saját véleményem szerint a Sea Shepherd tevékenysége alapvetően az államok közönyére vezethető vissza, amellyel a kérdést megközelítették – illetve ahogyan nem közelítették meg. Tekintve, hogy az államok nem csupán a nemzetközi jog alanyai de alkotói is egyben, ezért elméletben, közös egyetértéssel az államok „bármilyen” kötelező érvényű, szankcionálható egyezményt elfogadhatnak. A környezetvédelem olyan befektetés, ami hosszú távon, nem pénzben térül meg, és jellemzően nem azok az országok költenek rá, akik a legnagyobb szennyezőknek minősülnek. A bálnavadászat kivétel ebből a szempontból, hiszen ezt javarészt fejlett országok (Japán, Izland, stb.) üzik, nem kivétel viszont abból a szempontból, hogy az államok nem törődnek vele ha nem muszáj, vagyis ha nem akkora a botrány, amelyet a Sea Shepherd-nek sikerült kirobbantania. Egyébként

⁶⁴ Hirata, Keiko: Beached Whales: Examining Japan's Rejection of an International Norm; Social Sciences Japan Journal, 7. (2004.) 189.old

⁶⁵ A felmérés adatai Peter Heller: A bálnák megmentője c. cikkéből származik, megjelent a Lehetetlen Helyek Csábítása c. kötetben, Geographia Kiadó 2010, 188. oldal.

nemzetközi közösségnek nem fűződik különösebb érdeke a bálnák, fókák, cápák, az egész óceáni ökoszisztéma, vagy a fajok védelméhez, de ha kicsit körbetekintünk a világban, akkor látható, hogy az ózonpajzs, az esőerdők, de még saját embertársaik védelméhez sem.

Mindenképpen elgondolkodtató, hogy egy szervezetnek egészen a terrorizmus küszöbéig kell ahhoz mennie, hogy felhívja a nemzetközi közösség figyelmét egy olyan ügyre (fajok kipusztulása), amelyet minden természetvédelmi egyezmény preambulumban az aláíró felek rendkívül fontosnak, sőt, közös érdeknek ismernek fel. Az aláíró felek rendszerint még külön ki is emelik, hogy óvni kell a bolygó gazdag sokszínűségét, mi több, deklarálják, hogy minden egyes fajnak joga van az élethez, és mi magunk válunk egyre kevesebbé a fajok számának csökkenésével. A gyakorlati tapasztalat legtöbbször nem tükrözi annak a fejlett összefogásnak a képét, amelyet cikornyás aláírásokkal pecsételnek meg a tárgyalóasztalokon. Minél mélyebbre ásunk a Sea Shepherd témájában, annál inkább előtérbe kerülhet egy gondolat: ez egy olyan problémakör, amelyben a hatályos jog és jogszabályok nem tükrözik feltétlen a morált, vagy a belső igazságérzetet. A nemzetközi jog még akkor sem legitimálja a Sea Shepherd akcióit, ha az éppen Földünk valaha élt legnagyobb teremtményeinek kipusztulása ellen harcol saját pénzén és idején. A Sea Shepherd valószínűleg még egy olyan döntésnek is örülne, amely a bálnavadász hajókon dolgozó munkások érdekeinek védelmében, nemzetközi felügyelet alá helyezné a bálnavadászatot.

Valóban utópisztikus lenne egy olyan, nemzetközi állatrendőrség felállításának gondolata, amelynek a Sea Shepherd mintegy előképéül szolgálva, a tengerek élővilágának védelmét szolgálná minden állam jóváhagyásával, a világ összes tengerén, a biodiverzitás és a fajok védelmének nevében (tehát egyben a jövő generációinak nevében is)? Az egyezményeket megszegőkkel szemben egy ilyen szervezet hivatalosan is használhatná a Sea Shepherd eszközeit és módszereit. Nem „ökoterroristák” lennének, inkább afféle óceáni rendőrség saját nyomozati jogkörrel, amely a CITES-által meghatározott tengeri fajok védelmére összpontosítana. Valószínűleg meg lehetne oldani egy nemzetközi rendőri szerv pénzelését, felszerelését, a hajókkal és helikopterekkel (esetleg fegyverekkel) való ellátását, a rendőri egységek kiképzését, de persze ez már a kezdeti időszakban (tehát mikor még a szervezet munkába sem tud állni) rengeteg anyagi terhet jelentene. Ha lehetővé tennék a szervezet szponzorálását civilek által is, akkor pedig ismét ugyanott tartuk, ahonnan elindultunk, egy segélyszervezetnél, amelyet még ráadásul a befektetők és donorok partikuláris érdekei is befolyásolnak. A szervezet csak akkor lehetne

korruptiótómentes és független, ha a támogatásuk hivatalos (és nemzetközi) forrásból érkezne.

A dolgozat zárásaként idéznék a 20. század egyik legnagyobb hatású tudósától, *Carl Sagan*-tól: „Mi vagyunk a kozmosz útja ahhoz, hogy megismerje önmagát.”⁶⁶ A kihaló állatfajok, felgyorsuló éghajlatváltozás, és egyéb globális problémák ügyeiben tehetetlen, vagy nagyon lassan reagáló nemzetközi közösség jelenlegi tevékenysége úgy tűnik, nem elég, hogy szolgálni tudja ezen hatalmas feladatot. Azalatt, amíg az államok nem akarják (vagy nem képesek) eldönteni, hogy a probléma releváns-e az érdekeik szempontjából, a Sea Shepherd nem próbál bürokratikus úton közelíteni a probléma felé, ők inkább cselekednek. Naptáruk állandóan tele van újabbnál újabb missziók terveivel, és valószínűleg nem is nagyon érnének rá jogi paradoxonok megoldásával foglalkozni, mivel túlságosan lefoglalja őket a tényleges munka, amit a világ rájuk hagyott. Tevékenységük ezért, függetlenül attól, hogy a legalitás határán járnak, mindenképpen becsülendő.

⁶⁶ **Carl Sagan: Cosmos: A Personal Voyage**; Episode 1: The Shores of the Cosmic Ocean: „We are a way for the cosmos to know itself.” (1990.) Public Broadcasting Service, USA

Bibliográfia:

Szakirodalom:

Blahó, A. – Prandler, Á.: Nemzetközi Szervezetek és Intézményeik, 2001. Aula Kiadó

Catalinac, A.L – Chan,G.: Japan, the West, and the Whaling Issue: Understanding the Japanese Side; 2005. Japan Forum 17.

Heller, P: A bálnák megmentője. 2010. Lehetetlen helyek csábítása, Geographia Kiadó

Hirata, K: Beached Whales: Examining Japan's Rejection of an International Norm.; 2004. Social Sciences Japan Forum,7. 189. old.

Kamarás, F.: Családalapítás és Gyermekvállalás Európában. Kérdések és Kérdőjelek. Bp; 2005, TÁRKI, Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium, 90.old.

Kristóf, V: Antarktiszi vadászat. Submarine Búvármagazin, X. Évfolyam, 2. szám, 52.old.

Kristóf V: Küzdelem a bálnákért. Submarine búvármagazin XI. Évfolyam, 2. szám, 40-41.old.

Lieberman-Grey-Groom: Moratoria in International Politics. A Comparative Analysis of Moratoria in Genetically Modified Products and Commercial Whaling. 2012. BJPIR vol.14. 518-533.old.

Majtényi, B: A környezet nemzetközi jogi védelme. 2012. Bp. ELTE Eötvös Kiadó.

Nagtzaam, G.- Lentini, P.: Vigilantes on High Seas? The Sea Sheperds and Political Violence. 2008. Terrorism and Political Violence 20; no.1. 110-133.old.

Preston, A: Eco Terrorism in the Southern Ocean: A Dangerous Byproduct of the Tangled Web of International Whaling Conventions and Treaties. 2012. Whitter Law Review, vol. 34. Issue 1. 117-140.old.

Roeschke, J.E.: Eco-Terrorism and Piracy on the High Sea: Japanese Whaling and The Rights of Private Groups to Enforce International Conservation Law in Neutral Waters. 2009. Villanova Environmental Law Journal; vol.20. Issue 6.

Sagan, C.: Cosmos. A Personal Voyage. 1990. Public Broadcasting Service, USA, Ep. 1.: The Shores of the Cosmic Ocean

Schuster, H: Domestic Terror. 2005. CNN, Schuster Column.

Stoett, P.J.: Irreconcilable Differences: The International Whaling Commission and the Cetacean Future. 2011. Review of Policy Research, vol. 28. Issue 6. 631-634.old.

Strand, J.R.-Tuman, J.P.: Foreign Aid and Voting Behavior in an International Organization: The case of Japan and the International Whaling Commission. 2012. Foreign Policy Analysis, 409-430.

Walker, A.: A Field of Failed Dreams: Problems Passing an Effective Eco-Terrorism Legislation. 2007. Villanova Environmental Law Journal 18; 99-117.

Nemzetközi egyezmények és egyéb dokumentumok:

Animal Enterprise Terrorism Act, 2006. USA. S. 3880. (109th Congress)

CAMLR (Conservation of Antarctic Marine Life Resources) Convention, 1980, Canberra.

CITES Article III. Appendix I. (1973.)

European Convention of the Legal Personality of International Non-Governmental Organizations; (1986.)

EPBC Act of Australia (1999.)

Humane Society International Ltd. vs Kyodo Senpaku Kaisha (2008.) Federal Court of Australia

International Convention for the Regulation of Whaling 1946. (IWC alapító okirat)

ICRW Schedule, 2012.

UNCLOS (United Nations Conventions on the Law of the Sea) 1982.

United Nations World Charter for Nature (1982.)

IWC Rules for Procedure of the Scientific Committee

Valamint a Sea Shepherd hivatalos honlapja volt segítségemre a szervezet történetét illetően: www.seashepherd.org

Sea Shepherd Interjú (teljes szöveg)

Interjúalany: Kristóf Veronika, a Sea Sheperd magyarországi képviselője

A megfigyeléseid szerint hogyan történik a legtöbb jelentkezés a missziókra? Online jelentkezők jellemzőek, vagy az akciók kiindulási pontján „spontán” értesülők jelentkeznek többen?

K.V.: Az Animal Planet csatorna egyik legnézettebb dokumentumsorozata - az Antarktisi Bálnavédelmi Kampányainkat bemutató Whale Wars / Bálnák Háborúja – világszerte hatalmas népszerűséget hozott a Sea Shepherd számára. Ebből adódóan egy-egy kampányunkra akár tízezren is jelentkeznek.

A jelentkezők többsége a honlap útmutatása alapján küldi el jelentkezését. Az alkalmasnak ítélt jelentkezőkből több forduló szűrőn keresztül választják ki a legalkalmasabbakat.

A kampányok közötti – felújítási / felkészülési - időszakban a hajón dolgozó, helyi önkéntesek közül sokan jelzik részvételi szándékukat az elkövetkezendő kampányra. Azonban, amennyiben az online jelentkezőkkel már betelt a létszám, ezek az önkéntesek „opciósan” csak az esetlegesen megüresedő pozícióra várhatnak.

Mennyire jellemző, hogy a résztvevők az első „akciójukban” való részvétel után többször is visszatérnek? Ez a tendencia jellemző a tagok nagy részére, vagy a legtöbbjük egy kampányban vesz csak részt aktív, legénységi tagként?

K.V.: Egyre inkább az a tendencia, hogy visszatérő (tehát kampányok között hazatérő, a felújítási/felkészülési időszakban nem részt vevő) és „rezidens” (éveket a hajón töltő) résztvevőkkel – kb. 80% - zajlanak a kampányok.

Ennek az lehet a magyarázata, hogy a jelentkezőknek a Bálnák Háborúja dokumentumsorozat tanulmányozása révén, a korábbiaknál sokkal jobb lehetőségük van felmérni, hogy alapvetően alkalmasak-e az állandó készségben és életveszélyben, aktív fizikai munkával töltendő 3-4-5 hónapos kampányra. Természetesen, azt nehéz előre felmérni, hogy adott egyén szervezetét mennyire viseli meg tengeri betegség, vagy a fegyelem. De mindenesetre a dokumentumsorozat sokkal alaposabb betekintést ad a

munkánkba, mint évekkel ezelőtt, amikor „csak” könyvek álltak a rendelkezésünkre, vagy jó esetben egy 50 perces dokumentumfilm készült egy-egy kampányról.

Milyen nyelven kommunikálnak a legénység tagjai? Milyen országokból érkeznek általában?

K.V.: A kommunikáció nyelve angol. A kampányok helyszínétől függően jelentősen változnak a nemzetiségek, de a résztvevők alapvetően az alábbi országokból származnak: Ausztrália, Új-Zéland, USA, Kanada, Brazília, Chile, Ecuador, UK, Franciaország, Spanyolország, Hollandia, Németország, Olaszország, Ausztria, Magyarország, Svédország, Norvégia, Dél-Afrikai Köztársaság és Japán.

Elterjednek számít-e a vegetarianizmus a legénység tagjai között?

K.V.: A hajóink étkezése: szigorúan vegán. Ami azt jelenti, hogy semmiféle állati eredetű (sem tojás, sem tejtermék, sem méz) alapanyag nem kerülhet be a raktárainkba. Az élelmiszerigényünk listáján ki van emelve, hogy táplálkozásunk kizárólag vegán, elkerülendő, hogy véletlenül se kerüljön a hajóinkra nem-vegán termék, (pl. mézes müzli, mézes kukoricapehely) mindent ellenőrzünk, és az esetleges állati alapanyagokat tartalmazó adományokat még indulás előtt felajánljuk rászorulóknak.

Mennyire erős a hierarchia a legénység tagjai között? Hasonlóképpen működik, mint egy kereskedelmi vagy katonai hajón vagy oldottabb a környezet?

K.V.: Szükségszerűen nagyon erős hierarchia működik a hajóinkon. Szigorú szabályokat kell betartanunk, a fegyelem alapvető követelmény egy hajón, amely a legmostohább időjárású térségben tartózkodik, ahol bármilyen vészhelyzet esetén csak magunkra számíthatunk, és aminek küldetése, hogy felfegyverzett ellenséggel nézzen szembe a tengeri emlősök védelméért. Itt egyetlen, a szárazföldön akár apró tévedésnek minősülő hiba végzetes lehet: tűzveszély, jégtáblák közötti navigálás, stb. ezért a hajóinkon szigorú tilalom alá esik a dohányzás és az alkoholfogyasztás, és magától értendően a drogfogyasztás. Ezen tilalom megszegésének a következménye: elbocsátás.

Összehasonlítani kereskedelmi és /vagy katonai hajókkal nem tudom, mert azokat nem ismerem.

Kérlek írd le, Te hogyan találtál a szervezetre?

K.V.: A Spektrum csatornán vetített, „Kalóz vagy hős” című dokumentumfilm révén ismertem meg a Sea Shephardet. Azonnal eldöntöttem, hogy csatlakozom és részt veszek a bálnavédelmi kampányainkban, mert ez az a szervezet, amelyik úgy lép fel a tengeri emlősök védelmében, ahogy azt én „elvárom”.

Eddig 6 Antarktiszi Bálnavédelmi misszióban vettem részt az illegális japán bálnavadász-flotta ellen, melyeknek legénységi szlogenje: „Ha neked fontosabb a saját életed, mint a bálnáké, nem itt van a helyed!”

2006/07 - Operation Leviathan, 2008/09 - Operation Musashi, 2009/10 - Operation Paralyzing <<RESEARCH>> Waltzing Matilda, 2010/11 - Operation No Compromise, 2011/12 - Operation Divine Wind, 2012/13 - Operation Zero Tolerance...

Munkaköröm: vegán szakács és újságíró, azaz a kampányok során az egésznapos konyhai munka után, szabadidőmben fordítom a Sea Shepherd híreket a magyar honlap számára, és írom a cikkeket.

A Sea Shepherd magyarországi képviselőjeként pedig itthon fordítom a híreket a magyar honlap számára, írom a cikkeket, a tengeri emlősök védelméért tárgyalásokat folytatok az érintett konzulátusok képviselőivel, illetve iskolai előadásokat tartok.